

GA'ZEĀ'TAŽ

Čoođteei

Mätt'tōs- da kultturministeria

Čōōđtem pei'vvmie'rr

2.3.2012

Tuejjeeli (tuaimmorgaanâst: tuaimmorgaan nömm, saaggiää́dteei, piisar) Sää́mkiöl jeälltemprograamm raajjmōš Saaggiää́dteei: Mikko Cortés Télez Piisar: Ulla Aikio-Puoskari, Maija Innola, Leena Nissilä, Kaarina Vuolab-Lohi	Čoödtem šlaajj Mätt'tōs- da kultturministeria tuájj-joukkmošt'tospṓ mmjid da čiö́lgöözzid Tuájjjanúvddi Mätt'tōs- da kultturministeria
	Tuaimmorgaan piijjämpvm Dnro 24.9.2010 61/040/2010

Čõõdtem nõmm

Tuåimmprogramm sää' mkiõl jeälltem diõtt

Čōōđtem vuä'zz Mošt'tōspo'mmai+ mie'lđđōs

Vuännös

Mätt'tōs- da kultturministeria piijjām tuājj-jouuk tuājjan leai ärvvītööllâd sää'mkiõl vue'jj da tōn pue'reem diött tuejjum tuāimid puki kooum Lää'ddjānnmest maainstum sää'mkiõli peä'lest di ärvvītööllmõ'sše vuâddee'l raajjâd alttõs obbväälslaž da kiõrddlõs sää'mkiõl jeälltemprogrammân.

Lääddjānnam saa'mi lääkkmeä'r, jie'nnkiõl da jeällsää'jjkää'dd kuðskki teådaid noorât juô'kk neellj ee'jj kee'jjest sää'mtee ãgvaali tuåimtem õhttvuôdâst. Ee'jj 2011 sää'mtee ãgvaali õhttvuôdâst rajum statistiikk mie'ldd, sää'mmlai lääkkmie rr leäi õhttse 'zze nu'tt 10 000. Sää'mmlain sää'm dommvuu'd åålgbeä'llna da ålgjånnmest jälste nu'tt 65 %. Rajum statistiikk vuâdal mie'ldd, sää'mnarood obbmie'rr lij ee'jjest 1970 ää'ljee'l kaggööttâm kuõi'tkeärddsânji, leä'sa sää'mkiõl jie'nnkiõllân i'lmmtam persooni lääkkmie'rr lij occnam vää'nnbeä'lla, nu'tt tâ'vv-, aanar- ko nuôrmtsää'mkiõl puott.

Vuāddläa'jj mie'ldd sā'mmlain lij algemeenir vuōiggådvuōtt âā'nned da ouodâsviikkâd jiijâz kiôles da kultuertes. Säā'm kiöll'lää'jjest staanât saa'mi vuōiggådvuōtt âā'nned jiijâz kiôles ve'rögnee'kkin di pijât öölmâs väldda öölgtemvuōtt çöödted da viikkâd ouodâs saa'mi kiöll'laz vuöiggådvuöödid. Saä'm kiöll'lää'jj tuäimmjemvuödâst rajum čiõ'lögðöözz mie'ldd ve'rögnee'kkin liâ veâl occanj sää'mkiöld siltteei da kiöld äânnmös lij occnjaž.

Sää'mkiööl jeälltem diött leät mõõnni ee'jji čöödtüm määngaid tuāmid, leä'sha tuejjum tuāim jiā veål staan sää'mkiööl seeiltumuuzž. Puki Lää'ddjännmest maainstum sää'mkiööl staatus lij veål vaarvuålaž. Täin peäggutm kiölin nuõrtsä'm da aanarsä'm liä tuõdsänji vaarvuålaž kiööl. Tuajj-joukk öö'ni vääznmös tuäjian kiööl jeälltumuuzžäst ri'jtjeee sää'mkiööl da sää'mkiöllsaž mätt' tem da pei' vylhäaid staanumuuzž, sá'mmlai vuâlggmööd meädda saa'mi dommvuu'dest, lij miärkksöövväm sää'mkiöli luânddlaž kiölläâ'nnempirrõozzi occnumuužž di jee'res vuu'di pö'stti da sää'mkiööl ri'jtjemnallšem silttee'ji ämat-tuâjjlai vää'nnvuütt.

Tuâjj-jouko vuâinâm mie ldd sää' mkiôl stooidmôš ooudald puô'tti aa'sšid: 1) re'ttev kïölljeälltemtuâimm' môššân oëndôttäm kïöllpie'sstuâimmjumuš pââš da veiddan di pei'vvhåäid vuei'tet ta'rjeed da lij ta'rjumuuzžâst lää'jj ooudllemnalla; 2) sää' mkiôl mätt'töözz da maaddârmätt'töözz viiggât ooudârra obb jânnmest da ouglöhttuvuôdid äu'kkee sää' mkiôl mätt'töözz nâânee riâssmôš väâ'ldet âânnmô'šše; 3) skou' l'jemriâssmôš puu'tat veâl jeâ'nben da määngbeâllzeli sää' mkiôl silttee'jid da jee'res vuu'd ämmat-tuâjjlaid tuejjeed jeâ'rben mätt'tôs- da ää'ssilažkäazzkostuâjai pirr; 4) nuorttsää' mkiôl jeâlltâ'item diött çöödtet spesialtuâimid, što kïöll âânnmôš da mätt'tööttmôš lässan, 5) sää' m kïöll'lâä'kk çöödtââvv tiuddmie' reld saa'mi dommvuu'dest da ve'rÿgnee'kk ve'kke ooudâs sää' mkiôl âânnmôöžž ooddeld; 6) sää' mkiôllsaž radia-, tv- da interne'ttisiiskaid lâä'zztet veâl jäänable; 7) sää' mkiôl huôl, ruôkkmôöžž da tu'tkkumuuzž viiggât ooudâs da tu'tkkeempohitmôš da - aunnstös liâ hie'lkeld äu'kkeeemnalla; 8) sää' mceäppöözz da kulttuur tuarjjoöözz lâä'zztet 9) sää' mkiôl da kulttuur nâânee raaji pâ'jjeil mõönni öhttsažtuâjj lij pôöšsâm da räajj odđ ra'vves sää' mkiôllsaž pirröözzid. Tuâjj-joukk oudd alttöözzid va'lljuum väâžnmôsvuu'did määngaid konkreettnallsem todbbnôöžžid da tuâimid.

Čooudsää́n (ä́ššsää́n)

Rääid nõmm da nââmar Mätt'tös- da kultturministeria tuâjj-joukkmõšt'töspõ' mmjid da čiõ'lgõõðzzid 2012:7	ISSN-L 1799-0327 ISSN 1799-0327 (teaddum) ISSN 1799-0335 (Säi'mmčõõdtõs)	ISBN 978-952-263-118-3 (nid. 978-952-263-121-3 (PDF)
Obbseiddmie'rr 70	Ķiöll laä'ddkiöll	Hâ'dd
Jue'kki Kopijyvä Oy	Ma'ħssi	Mätt'tös- da kultturministeria